

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 sierpnia 2006 r.

uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG

(Sprawa nr COMP/M.4094 – Ineos/BP Dormagen)

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 3592)

(Jedynie wersja w języku angielskim jest autentyczna)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2007/161/WE)

W dniu 10 sierpnia 2006 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie połączenia na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw⁽¹⁾, w szczególności jego art. 8 ust. 1. Pełen tekst decyzji, w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w oryginalnym języku postępowania oraz w językach roboczych Komisji znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod następującym adresem: http://ec.europa.eu/comm/competiton/index_en.html

- (1) W dniu 24 stycznia 2006 r. Komisja otrzymała zgłoszenie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwo INEOS Group Limited („Ineos”) przejmuje kontrolę nad przedsiębiorstwem BP Ethylene Oxide/Ethylene Glycol Business („BP Dormagen Business”), kontrolowanym przez British Petroleum Group („BP”) w drodze zakupu akcji.
- (2) Ineos jest brytyjską spółką akcyjną, która sprawuje całkowitą kontrolę nad szeregiem spółek zależnych, działających na całym świecie w sektorach produkcji, dystrybucji, sprzedaży i wprowadzania do obrotu surowców chemicznych i chemikaliów specjalistycznych. Dnia 16 grudnia 2006 r. spółka Ineos nabyła Innovene – przedsiębiorstwo należące uprzednio do BP działające w sektorze olefin, substancji pochodnych i rafinacji (za wyjątkiem BP Dormagen Business, którego nabycie stanowi przedmiot niniejszej decyzji), produkujące szereg produktów petrochemicznych, w tym olefin i ich pochodnych oraz szereg produktów rafineryjnych⁽²⁾. Komisja zatwierdziła powyższą operację dnia 9 grudnia 2005 r. (sprawa nr COMP/M.4005 – Ineos/Innovene, dalej zwana „transakcją główną”).
- (3) Nad przedsiębiorstwem BP Dormagen Business, w którego skład wchodzi jedynie zakład w Kolonii/Dormagen w Niemczech, obecnie kontrolę sprawuje BP; przedsiębiorstwo to działa w sektorze produkcji tlenu etylenu („TE”) i glikoli etylenowych („GE lub glikoli”).
- (4) Komitet Doradczy ds. Koncentracji podczas 143. posiedzenia, które odbyło się dnia 28 lipca 2006 r., wydał pozytywną opinię w sprawie przedstawionego mu przez Komisję projektu decyzji zatwierdzającej koncentrację⁽³⁾.
- (5) Urzędnik przeprowadzający spotkanie wyjaśniające w sprawozdaniu z dnia 26 lipca 2006 r. stwierdził, że prawo stron do złożenia wyjaśnień zostało zachowane⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, str. 1.

⁽²⁾ Innovene miało na terenie EOG trzy zakłady: Grangemouth w Zjednoczonym Królestwie, Lavera we Francji i Dormagen w Niemczech. Grangemouth i Lavera zostały nabyte przez Ineos w wyniku transakcji głównej.

⁽³⁾ Dz.U. C 54 z 9.3.2007.

I. WŁAŚCIWE RYNKI

Informacje ogólne

- (6) Komisja, analizując transakcję główną, oceniła rynek tlenku etylenu („TE”) oraz szeregu jego pochodnych („PTE”), a zwłaszcza alkoholi oksyetylenowanych, eterów glikolowych („EG”) i etanoloamin („EOA”). Komisja uznała, że transakcja główna nie budziła poważnych wątpliwości co do jej zgodności ze wspólnym rynkiem na poziomie i pionowo powiązanych rynkach.
- (7) BP Dormagen Business produkuje i sprzedaje wyłącznie TE i GE. Ineos wytwarza szeroką gamę chemikaliów – w tym TE i pochodne TE (łącznie z GE). Tak więc jedyny przypadek poziomego nakładania się rynku, wynikający z proponowanego nabycia BP Dormagen Business przez Inos, dotyczy TE i GE. Ponadto pionowe relacje istnieją w części łańcucha dostaw usytuowanej powyżej produkcji TE (jeżeli chodzi o etylen) oraz poniżej produkcji TE (jeżeli chodzi o pochodne TE).

Właściwe rynki produktowe

- (8) TE jest bezbarwnym gazem, wytwarzanym w procesie częściowego utleniania etylenu. TE zawiera 82 % etylenu i jest produktem niebezpiecznym, ponieważ jest wysoce palny i wybuchowy. Jest to substancja toksyczna i rakotwórcza. TE można stosować w stanie nieczyszczonym do produkcji GE lub poddać dalszemu oczyszczaniu.
- (9) GE są surowcami chemicznymi wytwarzanymi głównie w procesie niekatalitycznego uwodnienia TE. 37,5 % całkowitego zużycia TE w EOG przypada na GE – substancje te są wytwarzane jedynie w zintegrowanych procedurach TE.
- (10) Alternatywna metoda przetwarzania TE wiąże się z dalszym oczyszczaniem: oczyszczony TE można następnie stosować do produkcji różnych innych surowców chemicznych. Większość oczyszczonego TE zużywana jest na własny użytek przez zintegrowanych producentów TE, w operacjach dolnej części łańcucha dostaw, do produkcji pochodnych TE, a niezżyta część sprzedawana jest stronom trzecim, które konkurują z producentami TE na rynkach różnych pochodnych TE.

Tlenek etylenu

- (11) Komisja przeprowadziła analizę tlenku etylenu w rozpatrywanych uprzednio sprawach⁽⁴⁾. Określiła ona odrębny rynek produktowy w przypadku TE,

ponieważ charakteryzuje się on niską możliwością zastąpienia, zwłaszcza jeżeli TE stosowany jest jako bezpośredni surowiec w reakcjach chemicznych. Badanie rynku w przedmiotowej sprawie potwierdziło tę definicję rynku produktowego.

- (12) Ponieważ stronom trzecim sprzedawany jest jedynie oczyszczony TE analiza konkurencji w niniejszej sprawie skupiła się na rynku oczyszczonego TE. Na późnym etapie postępowania Ineos oświadczyło, że oczyszczony TE można podzielić w zależności od zawartości zanieczyszczeń (głównie aldehydów) na: TE wysokiej klasy („TE WK”) i TE niskiej klasy („TE NK”). Jednak badanie rynku potwierdziło, że dalszy podział odnośnego rynku produktowego zgodnie z klasą czystości oczyszczonego TE nie jest konieczny, ponieważ stronom trzecim sprzedaje się jedynie TE WK.
- (13) Komisja zbadała również, czy konieczne jest wprowadzenie rozróżnienia między długoterminowymi umowami w zakresie dostaw TE na rzecz klientów, których zakłady mieszczą się na terenie zakładu producenta lub przylegają do niego i są połączone rurociągiem (dostawami „wewnątrzzakładowymi”), oraz dostawami na rzecz innych klientów („poza zakładowymi”), które odbywają się za pomocą innych środków transportu – takich jak transport samochodowy lub kolejowy. Komisja uznała, że między powyższymi dwoma metodami dostaw istnieją pewne różnice w zakresie poziomu cen, zakresu obowiązywania umów oraz ilości nabywanych substancji. Jednak Komisja nie musiała podejmować decyzji w tej sprawie, ponieważ transakcja nie zakłóci w znaczący sposób skutecznej konkurencji, niezależnie od tego, czy uzna się dostawy zakładowe i pozazakładowe za jeden czy dwa odrębne rynki.

Glikole etylenowe

- (14) Ineos twierdzi, że rynek glikoli stanowi odrębny rynek produktów, co wynika z wcześniejszej decyzji Komisji⁽⁵⁾. Jednak w kolejnej decyzji⁽⁶⁾ Komisja uznała, że ze względu na przyczyny związane z popytem konieczne może być wprowadzenie rozróżnienia między różnymi typami GE. Należą do nich: monoetylenoglikol („MEG”), dwuetylenoglikol („DEG”) oraz trójetylenoglikol („TEG”). Zdecydowana większość produkcji dotyczy wytwarzania MEG (około 90 %), a pozostała jej część dzieli się między DEG (około 9 %) i TEG (około 1 %).
- (15) W niniejszym przypadku większość uczestników rynku zaznaczyło, że należy podzielić glikole na trzy odrębne rynki – MEG, DEG i TEG, ponieważ glikole te mają zupełnie różne zastosowania i w żadnym zakresie nie stanowią swoich zamienników. Jednak z perspektywy podaży MEG, DEG i TEG są zawsze produkowane

⁽⁴⁾ Sprawa nr COMP/M.2345 – Deutsche BP/Erdölchemie z dnia 26 kwietnia 2001 r. oraz sprawa nr COMP/M.4005 – Ineos/Innovene z dnia 9 grudnia 2005 r.

⁽⁵⁾ Sprawa nr COMP/M.2345 – Deutsche BP/Erdölchemie z dnia 26 kwietnia 2001 r.

⁽⁶⁾ Sprawa nr COMP/M.3467 – Dow Chemicals/PIC/White Sands JV z dnia 28 czerwca 2004 r.

w skojarzeniu i w bardzo podobnych proporcjach. Nie sprecyzowano dokładnej definicji rynku, ponieważ transakcja nie zakłóci w znaczący sposób skutecznej konkurencji w zakresie glikoli w oparciu o żadną z alternatywnych definicji rynku produktowego.

Właściwe rynki geograficzne

Tlenek etylenu

- (16) W uprzednich decyzjach (7) Komisja uznała, że geograficzny zakres rynku TE prawdopodobnie obejmuje Europę Zachodnią (obejmującą EOG i Szwajcarię), choć nie sprecyzowano dokładnej definicji rynku. W niniejszym przypadku właściwe zakłady produkcyjne mieszczą się w Antwerpii, w Belgii, w miejscowościach Lavera we Francji i Dormagen w Niemczech. Ineos twierdzi, że rynek obejmuje cały EOG, ponieważ TE z tych zakładów jest transportowany na duże odległości (zgodnie z danymi przedstawionymi przez Ineos niekiedy na ponad 1 000 km, choć większość dostaw realizowana jest w promieniu 600 km). Jednak znaczna większość klientów oraz co najmniej połowa konkurentów uważa, że rynek geograficzny ma charakter regionalny. Dostawy odbywają się na odległość od 0 do 800 km, a znaczna ich większość w mieści się w przedziale od 0 do 600 km, ze względu na wysokie koszty transportu oraz niebezpieczny charakter produktu.
- (17) Z uwagi na ograniczenia dotyczące odległości, na które transportowane są towary, Komisja za możliwe regionalne rynki TE uznała: i) Zjednoczone Królestwo i Irlandię, ii) kraje nordyckie (Norwegię, Szwecję i Finlandię), iii) kontynentalną Europę Północno-Zachodnią (Niderlandy, Danię, Belgię, Luksemburg, Niemcy, Austrię, środkową i północną Francję), iv) basen Morza Śródziemnego (Włochy, Portugalię, południową Francję oraz Hiszpanię), jak również v) Europę Środkową i Wschodnią. Ponadto Komisja uznała, że regionalne różnice w cenach oraz ograniczone przepływy handlowe potwierdzają geograficzną segmentację rynku. Jednak nie było potrzeby określania dokładnej definicji rynku geograficznego TE, ponieważ Komisja uznała, że transakcja nie zakłóci znacząco skutecznej konkurencji na żadnym z ewentualnych rynków geograficznych (rynku obejmującego cały EOG ani kontynentalnej Europy Północno-Zachodniej, czyli jedyne rynku regionalnego, na którym działały obydwie strony).

Glikole etylenowe

- (18) Ineos twierdzi, iż zgodnie z argumentacją zawartą w uprzednich decyzjach (8) właściwym rynkiem geogra-

ficznym glikoli jest co najmniej Europa Zachodnia lub nawet cały świat. Świadczy o tym fakt, że glikole nie są produktem niebezpiecznym i tym samym ich transport nie nastręcza trudności. Ceny są porównywalne na całym świecie, a przywóz do EOG, prowadzony głównie z Bliskiego Wschodu i Rosji, stanowi około 13 % całkowitego zużycia glikoli w EOG.

- (19) Zdecydowana większość respondentów uczestniczących w badaniu rynku potwierdziła, że rynek geograficzny obejmuje co najmniej cały EOG. Jednak do celów niniejszej decyzji nie sprecyzowano dokładnej definicji rynku, ponieważ transakcja nie zakłóci w znaczący sposób skutecznej konkurencji na wspólnym rynku, ani na znacznej jego części w oparciu o żadną z alternatywnych definicji rynku geograficznego.

II. OCENA

Tlenek etylenu

- (20) Całkowity rynek TE w EOG, łącznie z produkcją na własny użytek, wynosi około 3 000 ktpa (kiloton rocznie). Rynek sprzedaży obejmuje około 18 % całkowitej produkcji lub około 560 ktpa, z czego około 33 % wartości stanowią klienci wewnątrzzakładowi, a 67 % klienci pozazakładowi.
- (21) W odniesieniu do struktury rynku transakcja polega na połączeniu dwóch spośród trzech największych dostawców TE i doprowadzi do powstania łącznego udziału w rynku przewyższającego 45 %, w oparciu o którąkolwiek zasadną definicję właściwego rynku produktowego i geograficznego TE. Udział w rynku firmy Shell – największego konkurenta połączonych podmiotów – stanowi 15–25 % ogółu rynku sprzedaży zarówno dostaw wewnątrzzakładowych, jak i pozazakładowych. Wszyscy pozostali konkurenci posiadają udziały w rynku nieprzekraczające 10 % (wielu poniżej 5 %) zarówno w przypadku sprzedaży wewnątrzzakładowej, jak i pozazakładowej.
- (22) Jednak zważywszy, że rynek sprzedaży stanowi dość niewielką część całkowitej produkcji, stosunkowo małe zmiany w całkowitej produkcji mogą wywrzeć istotny wpływ na ten rynek. Tak więc w swojej ocenie Komisja skupiła się na znaczeniu stosowania TE przez zintegrowanych producentów na własny użytek oraz jego wpływu na sprzedaż stronom trzecim. Komisja oceniła warunki dotyczące podaży TE, a zwłaszcza czynniki które mogą wpłynąć na zachowanie połączonych podmiotu na rynku sprzedaży TE.

(7) Sprawa nr COMP/M.2345 – Deutsche BP/Erdölchemie z dnia 26 kwietnia 2001 r. oraz sprawa nr COMP/M.4005 – Ineos/Innovene z dnia 9 grudnia 2005 r.

(8) Sprawa nr COMP/M.2345 – Deutsche BP/Erdölchemie z dnia 26 kwietnia 2001 r. k sprawa nr COMP/M.3467 – Dow Chemicals/PIC/White Sands JV z dnia 28 czerwca 2004 r.

- (23) W ramach oceny Komisja określiła główne aspekty, od których zależy dostępność TE na rynku sprzedaży: – zdolność produkcyjną TE, – moce przerobowe w zakresie oczyszczania, – zastosowania TE w dolnej części łańcucha dostaw, a zwłaszcza podział na glikole i inne zastosowania, – zachęty do wewnętrznego wykorzystywania dodatkowego TE i/lub zbytu na rynku sprzedaży.
- (24) Po pierwsze, Komisja oceniła, czy obecnie konkurenci stron posiadają wystarczające zapasowe zdolności produkcyjne TE, umożliwiające zaopatrywanie rynku sprzedaży. W tym względzie największe znaczenie mają moce przerobowe w zakresie oczyszczania, ponieważ na rynku sprzedaży handluje się wyłącznie oczyszczonym TE. Badanie wykazało, że chociaż zakłady stron stanowią istotną część zapasowych mocy przerobowych w zakresie oczyszczania, to zapasowe moce ich konkurentów mogłyby zapobiec antykonkurencyjnemu zachowaniu stron, ponieważ mają one znaczną wydajność w porównaniu ze stosunkowo niewielką skalą rynku sprzedaży.
- (25) Kolejny ważny element oceny Komisji dotyczył związku między produkcją oczyszczonego TE i glikoli. Ograniczenie produkcji glikoli może umożliwić połączonym producentom (którzy wytwarzają zarówno TE, jak i GE) podwyższenie produkcji oczyszczonego TE. Związek ten polega na tym, że obydwa produkty wytwarza się przy wykorzystaniu tego samego surowca (nieczyszczonego TE) i tym samym w następstwie ograniczenia produkcji GE dojdzie do udostępnienia nieczyszczonego TE, który mógłby zostać wykorzystany do produkcji dodatkowych ilości oczyszczonego TE – z zastrzeżeniem ograniczeń mocy przerobowych w zakresie oczyszczania.
- (26) Ineos twierdzi, że MEG stosowany jest jako produkt zamienny, który umożliwia producentom TE dostosowywanie produkcji w zależności od podaży TE lub innych jego pochodnych, która to podaż zależy od warunków rynkowych. Na dowód powyższej tezy Ineos przedstawił dwie analizy ekonometryczne, które wykazują, że w przeszłości konkurenci stron w reakcji na niedobór surowców w zakładach Ineos oraz BP Dormagen Business podnosili produkcję oczyszczonego TE kosztem produkcji glikoli. Uznano, że ograniczenia sprzedaży TE wprowadzone przez dotknięte niedoborem zakłady zostały do pewnego stopnia zrównoważone poprzez zwiększoną sprzedaż TE prowadzoną przez konkurentów.
- (27) Komisja uznała, że mimo iż powyższe analizy mają pewne wady, wykazują one potencjał konkurentów w zakresie przeciwdziałania antykonkurencyjnemu zachowaniu połączonego podmiotu.
- (28) Komisja oceniła następnie wielkość ewentualnego przedstawienia się z produkcji glikoli na oczyszczony TE, przy uwzględnieniu wszystkich ograniczeń mocy przerobowych w zakresie oczyszczania. Komisja uznała, że w przypadku największego przewidywanego ograniczenia produkcji glikoli, potencjalne przestawienie produkcji z glikoli na oczyszczony TE mogłoby, w przypadku jednostronnej podwyżki cen wprowadzonej przez połączony podmiot, wprowadzić na rynek sprzedaży TE istotne ilości produktu – z uwagi na bieżącą niewielką skalę tego rynku.
- (29) Komisja uwzględniła również wpływ nowych zdolności produkcyjnych glikoli, które powstają na Bliskim Wschodzie i w Azji, na europejską sytuację rynkową. Komisja uznała, że nowe zdolności produkcyjne TE prawdopodobnie spowodują wzrost przywozu GE do EOG, który doprowadzi do spadku produkcji glikoli na tym obszarze. To z kolei może spowodować wzrost dostępności TE na terenie EOG do sprzedaży na rzecz stron trzecich oraz umożliwić wewnątrzzakładową produkcję innych pochodnych TE.
- (30) Tak więc Komisja uznała, że należy ocenić wpływ operacji w odniesieniu do przyszłego rozwoju sytuacji, tzn. w kontekście prognoz i spodziewanych wydarzeń.
- (31) Badanie Komisji wykazało, że całkowita zapasowa zdolność produkcyjna TE w EOG w najbliższych latach wzrośnie, podczas gdy stopień jej wykorzystania obniży się. Choć w najbliższej przyszłości oczekuje się spadku zapasowych mocy przerobowych w zakresie oczyszczania, skoro rynek sprzedaży jest stosunkowo niewielki i nie ma w najbliższej przyszłości znacznie wzrosnąć, pozostałe zapasowe moce przerobowe w zakresie oczyszczania mogą stanowić ograniczenie ewentualnych jednostronnych podwyżek cen wprowadzanych przez połączony podmiot.
- (32) Ponadto, aby ocenić wpływ spodziewanego wzrostu przywozu glikoli z Bliskiego Wschodu na europejski rynek sprzedaży TE, uwzględniono przyszłe zachęty gospodarcze mające skłonić producentów TE do zaopatrywania rynku sprzedaży. Aby zrównoważyć prognozowany spadek zużycia TE do produkcji glikoli oraz aby utrzymać jak najwyższy poziom wykorzystania produkcji TE, producenci TE będą musieli znaleźć inne możliwości zbytu wytwarzanego przez siebie TE. Ponieważ wszystkie inne pochodne TE (za wyjątkiem glikoli) oraz rynek sprzedaży wymagają oczyszczonego TE powinno to skłonić europejskich producentów TE do zwiększenia mocy przerobowych w zakresie oczyszczania.

- (33) Komisja uznała, że rozszerzenie części produkcji TE związanej z oczyszczaniem jest mniej kosztowne i często nie wymaga dokonywania innych inwestycji w pozostałych częściach zakładu. Zakładając, że konkurenci będą mogli zwiększyć swoje moce przerobowe w zakresie oczyszczania, aby wykorzystać spodziewany spadek produkcji glikoli, zakres tego wzrostu zależy od stopnia, w jakim producenci TE będą wykorzystywać TE do PTE na użytek własny, ich możliwości zwiększenia zdolności produkcyjnych PTE oraz zachęt do wykorzystywania TE na własny użytek bądź zbycia na rynku sprzedaży.
- (34) Badanie Komisji ujawniło, że w niedalekiej przyszłości dojdzie do częściowego ograniczenia zdolności produkcyjnej PTE zintegrowanych producentów ze względu na zwiększony popyt na PTE. Zwiększenie zdolności produkcyjnej PTE jest bardziej kosztowne i bardziej czasochłonne niż zwiększenie mocy przerobowych w zakresie oczyszczania TE. Tak więc nie cały oczyszczony TE, udostępniony w wyniku spadku produkcji glikoli na terenie EOG, zostanie wykorzystany do zwiększonej produkcji PTE przez zintegrowanych producentów. Będzie on więc dostępny na rynku sprzedaży.
- (35) Tak więc można wykluczyć istotne zakłócenie skutecznej konkurencji na rynku sprzedaży TE. Nabywcy TE będą mieli możliwość wyboru dostawców, który wystarczy by wpłynąć na zachowanie połączonego podmiotu.
- Glikole*
- (36) Światowa produkcja i światowe zużycie GE szacuje się na około 17 000 ktpa, z czego produkcja w EOG wynosi około 1 700 ktpa, a popyt około 1 950 ktpa. W ostatnich latach światowy popyt był stosunkowo stabilny, zwłaszcza ze względu na popyt na MEG w Chinach, na Dalekim Wschodzie, który wykorzystywany jest do produkcji tkanin z poliestru. To z kolei pobudza inwestycje w znaczące nowe zdolności produkcyjne GE w Azji i na Bliskim Wschodzie, których eksploatacja ma rozpocząć się w ciągu kilku najbliższych lat.
- (37) Badanie Komisji wykazało, że udział połączonego podmiotu na światowym rynku sprzedaży nie przekroczy 5 % w oparciu o którąkolwiek z możliwych definicji rynku produktowego. Na rynku sprzedaży obejmującym cały EOG udział połączonego podmiotu nie przekroczył 20 % w przypadku żadnego z właściwych rynków produktowych. Ponadto połączony podmiot będzie narażony na konkurencję ze strony różnych silnych konkurentów, takich jak BASF, MEGlobal, Sabic, Shell, Clariant oraz ze strony importowanych towarów.
- (38) Ze względu na ograniczony udział w rynku połączonego podmiotu obecność istotnych konkurentów, posiadających porównywalny lub większy udział w rynku, oraz przewidywany spadek produkcji glikoli w Europie (w wyniku zwiększenia przywozu) Komisja uznała, że proponowana transakcja nie stanowi zagrożenia dla skutecznej konkurencji na rynku glikoli.

III. WNIOSKI

- (39) W świetle powyższego Komisja uznała, że proponowana koncentracja nie zakłóca w sposób znaczący skutecznej konkurencji na wspólnym rynku ani istotnej jego części, zwłaszcza przez stworzenie lub wzmocnienie pozycji dominującej. W związku z powyższym koncentrację uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem na mocy art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i art. 57 Porozumienia EOG.